

TİCARİ HATLI MİNİBÜSLERİN ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

AVANOS BELEDİYESİ

TİCARİ HATLI MİNİBÜSLERİN ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Yasal Dayanak

Amaç:

Madde: 1- Bu yönetmeliğin amacı; Belediye sınırları ve mücavir alan sınırları içinde belirlenen güzergâhlarda toplu taşıma faaliyeti gösteren ticari hatlı minibüslerin çalışma şartlarını, çalışma izinlerini, şeklini, süreleri ile denetimleri hususundaki esasları düzenlemektir.

Kapsam:

Madde: 2- Bu yönetmelik; Avanos Belediyesince belirlenen ve Belediye sınırları ile mücavir alan sınırları içerisinde faaliyet gösteren ve toplu taşıma hizmeti veren tüm ticari hatlı minibüsleri kapsar.

Yasal Dayanak:

Madde: 3- Bu yönetmelik 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15/b ve p, 18/m maddeleri ile ilgili diğer mevzuat hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Tanımlar:

Madde: 4- (1) Bu yönetmeliğin uygulanmasında;

Belediye: Avanos Belediyesini,

İşletici: Toplu taşıma amacıyla ticari hatlı minibüs çalıştıran kişileri,

Ticari Hatlı Minibüs: Toplu taşıma hizmeti vermek amacı ile kullanılan ve Avanos Belediyesi ve mücavir alan sınırları içinde tahsis kapsamında bulunan, **Avanos Trafik Tescil Şube Müdürlüğünde ticari plaka serisine kayıtlı minibüs ve küçük otobüsleri**

Araç Sürücüsü: İşletmeciyi veya işletmeci tarafından aracını sevk ve idare etmekle görevlendirilen kişiyi,

Güzergâh: Ticari hatlı minibüslerde araçların daha önceden Belediyece belirlenmiş kalkış ve varış noktası arasında kalan yolları,

Çalışma Ruhsatı: Ticari hatlı minibüslerde araç sahiplerinin adına yönetmelik hükümlerine göre Belediyeden alacakları çalışma ruhsatını,

Durak: Düzenli şehir içi yolcu taşımacılığında kalkış (hareket) noktasından itibaren güzergâhında bulunan yolcu indirilip bindirilen yeri,

Denetim Görevlisi: Avanos Belediyesi Zabıta Müdürlüğü personelini ifade eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ticari Hatlı Minibüs Çalıştırma İlkeleri, Başvuru Şekli, Aranacak Şartlar, Çalışma Usul ve Esasları

Ticari Hatlı Minibüs Çalıştırma: Madde: 5-

a) Avanos Belediyesi ve mücavir alan sınırları içerisinde ticari hatlı minibüs çalıştırmak isteyen kişilerin öncelikle Belediyeden kendi adlarına ticari plaka tahsis belgesini almaları zorunludur.

b) Ticari hatlı minibüs çalıştırma hakkını elde eden işletmecilere, Belediyece düzenlenen ve her yıl vizelenecek olan "Çalışma Ruhsatı" verilir. Çalışma ruhsatın aslının minibüsün çalışması esnasında araçta bulundurulması zorunludur. İşletici ya da araç sürücüsü, istenildiğinde denetim görevlilerine çalışma ruhsatını ibraz etmek zorundadır.

c) Kayıt ve Çalışma Ruhsatı (Belge) ücretleri Belediye Meclisi'nce belirlenir. Çalışma Ruhsatı almayan ve yıllık vizelerini yaptırmayan ticari hatlı minibüslere çalışma izni verilmez.

d) Yönetmelikte belirtilen yasal yükümlülükler ile Belediye meclisince belirlenen mali yükümlülüklerini yerine getirenlerin çalışma ruhsatları bir yıl süre ile geçerli olmak üzere uzatılır.

e) Ticari hatlı minibüslerin çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler, güzergâhları, sayıları, taşıtların teknik özellikleri, yaşı, rengi ve ebadı Belediye Trafik Komisyonu Başkanlığı tarafından belirlenir.

Ticari Hatlı Minibüs Alacaklarda Aranacak Şartlar:

Madde: 6- (1) Ticari hatlı minibüs alacaklarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Ticari hatlı minibüs alacak kişilerin en az iki (2) yıldır Avanos ilçe merkezinde veya mücavir alan sınırları içerisinde ikamet etmeleri gerekir. **b)** Şoförlük mesleğini tek geçim kaynağı olarak seçmiş olduğunu ve sürekli olarak icra ettiğini noter onaylı olarak beyan etmiş olmaları gerekir.

Ticari Plaka Tahsis Belgesi Alacaklardan İstenecek Belgeler:

Madde: 7- (1) Bu yönetmelik esaslarına göre ticari plaka tahsis belgesi alacak kişilerden aşağıdaki belgeler istenir:

a) Başvuru dilekçesi,

b) Noter onaylı beyan,

c) Sürücü belgesi fotokopisi (en az B sınıfı sürücü belgesi),

d) Onaylı ikametgah ilmühaberi,

e) Adli sicil kaydı belgesi.

(2) Ticari plaka tahsis belgesi alacaklar yukarıdaki evraklar ile Belediyenin ilgili birimine müracaat edecektir. Evraklarında eksiklik bulunmayanların bu yönetmeliğin 6 ncı maddesindeki şartlara uygun olup olmadıklarının Zabıta Müdürlüğünce incelemesi yapılacaktır.

(3) Ticari hatlı minibüsler tek (gerçek) kişi üzerine olabileceği gibi adi ortaklıkla da olabilir. En fazla üç (3) ortaklı olmak ve noterce tasdik edilmiş adi ortaklık sözleşmesi ibraz etmek kaydıyla ortaklık

kurulabilir. Araçların ilk tescil edildiği andaki ortak sayısı artmamak kaydıyla ortaklık kurulabilir. Ortaklar arasındaki hisse oranı kendileri arasında belirlenebilir, araçlarda sadece şahıs ortaklığı olup şirket ortağı olamaz (86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereği) Bu tür başvurularda şahısların (ortaklık üyelerinin) tamamının bu yönetmelikte belirlenen şartları taşıması zorunludur.

Ticari Plaka Almaya Hak Kazananların Belediye İşlemleri:

Madde: 8- Belediyece Ticari Plaka Tahsis Belgesi verilerek ticari araç almaya hak kazanan işleticiler; noterden ticari plaka alımına müteakip, Belediyece belirlenen ilgili yıla ait ücretlerini yatırırlar.

Madde: 9- (1) Çalışma Ruhsatı almak isteyenlerden istenilen evraklar;

a) Başvuru dilekçesi ve 2 adet fotoğraf,

b) Ticari Plaka Tahsis Belgesi,

c) Onaylı ikametgâh ilmühaberi,

d) Sürücü belgesi fotokopisi (en az B sınıfı sürücü belgesi),

e) Belediye Mali Hizmetler Müdürlüğünden ticari aracın borcu yoktur belgesi,

f) Ticari plaka ve araç üzerinde satılamaz (icra şerhi) kaydı varsa bunun kaldırıldığına dair ilgili kurumdan yazı,

g) Trafik ruhsatları (Motorlu araç tescil ve trafik belgeleri),

h) Noter Satış Sözleşmesi fotokopisi,

ı) Ticari aracın Belediyeden aldığı bir önceki çalışma ruhsatı,

i) Şoförler ve Otomobilciler Odasından alınan aracın **oda faaliyet belgesi**,

j) Ortaklıklarda da aynı evraklar tamamlanır.

k) Ana-Babadan evlada, evlattan Ana-Babaya veya eşler arasındaki hat devirlerinde Nüfus Müdürlüğünden vukuatlı nüfus kayıt örneği belgesi.

(2) Ticari hatlı minibüslerin yeni kaydı halinde Belediye Meclisince kabul edilen gelir tarifesindeki ilgili yıla ait kayıt ücretinin tamamını yatırdığına dair makbuz ibrazından sonra çalışma ruhsatı düzenlenir.

Araçlarda Aranacak Şartlar:

Madde: 10- (1) Ticari hatlı minibüs olarak kullanılacak araçlarda istiap haddi kadar oturma yeri bulunması, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na bağlı çıkartılan yönetmeliğin 1 sayılı cetvelinde belirtilen esaslara göre ticari hatlı minibüslerin tavanının üst ön kısmında (şapkada) çalıştığı hatla ilgili kalkış ve varış noktalarını gösteren numunesine uygun ışıklı bir levha mevcut olması ve Belediye Trafik Komisyonu Başkanlığı tarafından belirlenen teknik özellikleri taşıması şarttır.

(2) Ticari hatlı minibüslerin iç ve dış kısımlarında reklam bulundurulması, "Ticari Araçlarda Reklam Bulundurulması Hakkındaki Yönetmelik" hükümlerine göre yapılacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler Sorumluluk:

Madde: 11- (1) Ticari hatlı minibüs işleticisi, sürücü ve personeli sistem içindeki her türlü faaliyetleri nedeni ile doğacak olan mali, hukuki ve cezai sonuçlardan doğrudan sorumludur. Bu nedenle Belediye herhangi bir sorumluluk atfedilemez.

(2) Ticari hatlı minibüslerin yönetmelik hükümlerine aykırı davranışları ile sebebiyet verdikleri zararlar araç sahipleri tarafından ödenir.

(3) Araç işleticilerinin taşıma hizmeti sırasında veya başka durumlarda üçüncü şahıslara verdiği zararlar tamamen araç sahibine aittir.

Alım, Satım ve Devir:

Madde: 12- Araçların alım, satım ve devirleri ile ilgili ticari plakaların verilmesinde uyulacak usul ve esaslar;

(1) Ticari hatlı minibüslerin alım, satım ve devir hallerinde değiştirmek isteyen hat ruhsat sahibi alım, satım ve devir nedeniyle yeni aracının 1 ay içinde trafik ruhsatını alıp araç değişiklik özelliklerini 7 nci ve 8 inci maddeye göre yeniden Belediye Başkanlığına bildirir.

(2) Belediye Encümenince devir işlemi yapılır. Bu devir işleminde gelir tarifesinde belirlenen miktarı 30 gün içinde Belediye veznesine yatırmak zorundadır. Süresinde bildirimde bulunmayan veya süresinde devir bedelini Belediye veznesine yatırmayan hat hak sahiplerinin ruhsatları Belediye Encümenince iptal edilir.

(3) Ruhsat iptalinden sonra yeniden hatta girmek ilk müracaat hükümlerine tabidir.

Veraset Yolu İle İntikaller:

Madde: 13- (1) Ticari hatlı minibüs işleticisinin ölümü veya gaipliği halinde, mahkemeden alınacak veraset ilamında yazılı varislerin başvurusu üzerine tüm varislerin adına veya varisler arasında hakkından feragat eden varsa noter feragatnamesi ile adına çalışma ruhsatı düzenlenmesi istenen varis adına noterden muvafakatname tamamlanarak, kendi aralarında noter huzurunda tespit ettikleri mirasçıya hat hakkının devri bu yönetmeliğin 7 nci ve 8 inci maddeleri çerçevesinde yapılır. Konu Belediye Encümenine intikal ettirilir ve Encümen kararına göre çalışma ruhsatı düzenlenir.

(2) Mirasçılardan devir ve temlikte ücret alınmaz. Ancak mirasçılar aracı başka bir şahısa satmak istediklerinde, devir ve diğer ücretler alınır.

(3) Varisler adına çalışma ruhsatı düzenlenmesi halinde bu yönetmeliğin 9 uncu maddesindeki (b ve h fıkralarında istenen belgeler hariç) belgeler istenir.

Denetim:

Madde: 14- (1) Ticari hatlı minibüs işleticileri bu yönetmelik hükümlerine göre hareket etmek zorundadır. Söz konusu hükümlere riayet konusunda gerekli denetim Zabıta Müdürlüğü ile Emniyet Müdürlüğüne yapılacaktır.

Taşıma Mecburiyeti:

Madde: 15- (1) Ticari hatlı minibüs işleticileri kaza, aracın arıza ve bakımı gibi nedenlerle aracının taşıma hizmeti yapamadığı veya yapamayacağı durumlarda bu yönetmeliğin 17 nci maddesine göre bilgi vermeleri ile sözleşmede belirtilecek özel durumlar dışında toplu taşıma hizmetlerini ücreti karşılığında herkesin yararlanacağı şekilde sağlamak zorundadır. Ticari hatlı minibüs işleticileri, araçlarını hiçbir nedenle Belediyeden izinsiz ve habersiz taşıma hizmeti yapmaktan alıkoyamazlar.

Değişiklik Yapma Hak ve Yetkisi:

Madde: 16- (1) Belediye Başkanı veya görevlendireceği yetkilinin başkanlığında oluşan Trafik Komisyonu Başkanlığınca belirlenen hat güzergahları aynen uygulanır. Güzergâhlar işleticiler tarafından değiştirilemez, kısaltılamaz, uzatılamaz.

(2) Belediyece ticari hatlı minibüslerin çalışacağı semtler ve güzergâhlar, ancak Belediye Trafik Komisyonu Başkanlığı tarafından, taşıma hizmetinden yararlanan halkın ulaşım ihtiyacı göz önüne alınarak değiştirilebilir.

(3) Şehir trafik düzenlenmesi, yapım çalışmaları ve kamu güvenliği sebepleri ile önceden haber vermek suretiyle belediye; güzergâh, durak noktaları ve çalışma saatlerinde değişiklik isteyebilir. İşletici bu isteğe uymak zorundadır.

Bilgi Verme Zorunluluğu:

Madde: 17- (1) Ticari hatlı minibüs işleticileri kaza, aracın arıza ve bakımı gibi nedenlerle aracının taşıma hizmeti yapamadığı veya yapamayacağı durumlarda ve kendi adreslerinde vuku bulacak değişiklikleri en geç 2 gün içinde Belediyenin ilgili birimine bildirmek zorundadır.

Hatlarda Çalıştırılacak Araç Sayıları :

Madde: 18- (1) Hatlarda çalışacak ticari minibüs sayıları Belediye Trafik Komisyonu Başkanlığı tarafından tespit edilir. Bu düzenleme halkın ulaşım ihtiyacı göz önünde bulundurularak yapılır. Çalıştırılan araç sayısının artırılmasına gerek olursa aynı şartlar ve usuller dâhilinde 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine göre Belediye Trafik Komisyonu Başkanlığının onayı alınarak uygulanır.

Güzergah Değişikliği:

Madde: 19- Ticari hatlı minibüs işleticileri kendilerine verilen güzergâhlarda yolcu taşımak zorundadır. Birbirleri ile herhangi bir güzergâh ve hat değişikliği yapamazlar.

Çalışma Süreleri:

Madde: 20- Ticari hatlı minibüslerin çalışma süreleri ile her gün hangi saatler içinde taşıma hizmetleri yapacakları Belediye Trafik Komisyonu Başkanlığınca belirlenir.

Duraklar:

Madde: 21- (1) Ticari hatlı minibüslerin durak yerleri Belediye Trafik Komisyonu Başkanlığı tarafından belirlenir ve çalıştığı güzergah üzerinde belirlenen duraklarda indirme bindirme yapar. Taşıma saatleri dışında araçların park durumları işleticinin kendi sorumluluğundadır.

Ücret Tarifeleri:

Madde: 22- (1) Ticari hatlı minibüslerin yolcu fiyat tarifeleri Belediye Meclisi tarafından her yılın başında belirlenir. Yıl içerisinde ortaya çıkabilecek mücbir sebeplerde (akaryakıtta zam v.s. gibi) Encümençe fiyat tarifesi belirlenebilir. Belirlenen fiyat tarifeleri araç üzerinde yolcuların görebileceği bir şekilde bulundurulur.

Taşımacılıktan Çekilme:

Madde: 23- (1) Ticari hatlı minibüs çalıştırmaktan çekilmek isteyen işleticiler bir dilekçe ile Belediyeye müracaat ederler. Bu takdirde ruhsat iptal edilir. Yıl içinde araç çalıştırmaktan çekilenlerin ödedikleri ruhsat harçları geri ödenmez.

Tembih ve Yasaklar:

Madde: 24- Aşağıda belirtilen hususlar, özel kanunlarla getirilen uygulama ve yaptırımlar hariç, Belediye tembih ve yasağı olarak düzenlenmiştir.

a) Bu yönetmelik kapsamına giren ticari hatlı minibüsler Belediyeden “çalışma ruhsatı” almadan çalışma yapamazlar.

b) Ticari hatlı minibüslerin kendi durakları haricinde durmaları, yolcu indirme ve bindirme yapmaları yasaktır. Araçlar kendilerine verilen güzergâh dışında çalışamaz.

c) Ticari hatlı minibüslerde çığırkan-muavin bulundurulamaz.

ç) Ticari hatlı minibüsler trafik tescil belgesinde (2918 sayılı Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesindeki minibüs tanımına uygun) belirtilen istiap haddi dışında ayakta yolcu alamazlar.

d) Ticari hatlı minibüs işleticileri ticari hatlı minibüslerini bir başkasına kiraya veremez.

e) Ticari hatlı minibüslerin devrinde trafik tescil belgesinin alınmasına müteakip 20 gün içinde Belediyeden gerekli devir işlemlerinin yapılması zorunludur.

f) Belediye onayı ile izin verilen reklâm bilgileri dışında minibüslerin içinde ve dışında başka yazı ve aksesuar bulundurulması yasaktır.

g) Ticari hatlı minibüslerin servis taşımacılığı yapması yasaktır.

ğ) Ticari hatlı minibüslerin trafik ve yaya seyir güvenliğini tehlikeye düşürecek şekilde sevk ve idaresi yasaktır.

h) Ticari hatlı minibüslerin içinde yüksek sesle yolcuların rahatsızlığına yol açacak radyo-teyp çalınması, şoför dahil sigara içilmesi yasaktır. 4207 sayılı Kanun gereği araç içerisinde “Sigara İçilmez” ibareli levha asılması zorunludur.

ı) Ticari hatlı minibüslerin yolcularını kaza, arıza vs. mücbir sebepler haricinde yollarda aktarma yapmaları yasaktır. Son duraklarına kadar yolcularını götürmek zorundadır.

i) Ticari hatlı minibüslerin taşıt ruhsat harcı ve diğer ücretleri zamanında ödenmesi zorunludur.

j) Ticari hatlı minibüs işleticileri kazaya uğramış aracını tamir ettirmeden hasarlı şekilde çalıştıramaz.

k) Ticari hatlı minibüs işleticileri Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Trafik Komisyonu Başkanlığının aldığı kararlara uymak zorundadır.

l) Ticari hatlı minibüslerde Belediye Meclisi tarafından belirlenen (mücbir hallerde Encümenle belirlenebilecek) fiyat tarifelerinin müşterilerin kolayca görebileceği yere asılması zorunludur.

m) Ticari hatlı minibüslerin Karayolları Trafik Kanun'u gereği araçlarda bulundurulması zorunlu olan avadanlık dışında araç ve gereç bulundurulması yasaktır.

n) Ticari hatlı minibüslerin iç ve dış temizliğin yapılmış olması, iç döşemelerinin yırtık ve kirli olmaması zorunludur.

o) Ticari hatlı minibüslerin izin almadan, mazeretsiz toplu taşıma hizmetinde çalışmaları yasaktır.

ö) Araç değişikliği yapan ticari hatlı minibüs işleticileri aracın trafik tescilinin yapıldığı tarihten itibaren 20 gün içinde Belediyeye bildirim yapmak zorundadır.

p) Alkollü içki kullanan ticari hatlı minibüs sahibi veya şoförünün alkolün etkisi altında iken durağa gelmesi ya da bu şekilde araç kullandığının tespit edilmesi halinde bu kişilere ilk tespitle duraktan 30 gün uzaklaştırma cezası verilir, tekrarı durumunda ise işletme ruhsatı iptal edilir ve ticari hatlı minibüs işleticileri hiçbir hak talep edemezler.

r) Ticari hatlı minibüs işleticileri Türk Ceza Kanunu'nda belirtilen yüz kızartıcı suçlar ile 103, 104, 109, 188, 190, 191, 227 nci maddelerindeki suçlardan hüküm giyenler affa uğramış olsalar bile çalışma ruhsatı iptal edilir, ticari hatlı minibüs sahipleri hiçbir hak iddia edemezler.

s) Ticari hatlı minibüslerin işleticilerinin yolculara karşı ahlak kuralları dışında davranışları ve yolcularla tartışmaları yasaktır.

ş) Ticari hatlı minibüslerin ön ve yan taraflarına güzergâhlarını gösteren üç ana noktayı arka tarafına ise durak ismi ve varış noktalarını gösteren iki adet yazı yazmaları zorunludur.

t) Ticari hatlı minibüs işleticilerinin kıyafetleri Belediye Trafik Komisyonu Başkanlığınca belirlenir. İşleticiler bu kıyafeti giymek zorundadır.

u) Ticari hatlı minibüse yolcuların ve engelli (özürlü) vatandaşların rahat inip-binebilmelerini sağlamaları için gerekli düzenlemeyi yapmak zorundadır.

ü) Ticari hatlı minibüslerde şoförlük yapacak kişilerde aşağıdaki şartlar aranır;

v) Taşıt sürücüleri ile ilgili bu maddenin "ü" bendinin takibi ile ilgili düzenlemeler ilgili meslek odasınınca yapılacaktır.

1) Türk Ceza Kanunu'nda belirtilen yüz kızartıcı suçlar ile 103, 104, 109, 188, 190, 191, 227 nci maddesindeki suçlardan affa uğramış olsa bile hüküm giymemiş olmak,

2) Asli kusurlu ve bilinçli taksirli olarak ölümlü trafik kazalarına karışmamış olmak,

3) Alkollü olarak araç kullanma veya hız kurallarını ihlal nedeniyle sürücü belgeleri birden fazla geri alınmamış olmak,

4) En az B sınıfı ehliyet sahibi olmak,

5) Ulaştırma Bakanlığı Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğünce belirlenen ve sürücüler için niteliğine uygun alınması gereken belgeleri almış olmak,

Cezai hükümler:

Madde: 25- (1) Ticari hatlı minibüs işleticilerinin bu yönetmelik hükümlerine aykırı hareket ederek yılı içinde aynı eylemi üç (3) defa üstü üste işlemleri halinde çalışma ruhsatları Belediyece tek taraflı olarak feshedilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler Hüküm Bulunmayan Haller:

Madde: 26- (1) Bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde yürürlükte olan mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük:

Madde: 27- (1) Bu yönetmelik hükümleri Belediye Meclisinin kabulünden sonra Belediyenin internet sitesinde yayımlanması ile yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde: 28- (1) Bu yönetmelik hükümlerini Belediye Başkanı yürütür.”